

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A Bács-Bodrog vármegyei takarékpénztár.

Előkelő szakkézsből vettük a következő cikelyt:

II.

A létesítendő vármegyei takarékpénztár alapszabályainak tervezetében az intézet közegeinek: az igazgatóságának, a vezérigazgatónak és helyettesének, a felügyelő bizottságnak és a tisztviselőknek jogai, kötelességei, eljárásuk módozatai és felelősségük is világos szövegezéssel és az egész vonalon az ellenőrzés minden kivánalmainak megfelelően van szabályozva. Szerves összefüggésben domborodik ki az elv: érdemi dologban soha, semmi körülmények között nem intézkedhetik egy ember s ha teheti, ez csak csekély jelentőségű inkább bürokraticus formásokra vonatkozhatik.

A felügyelő bizottság a 49. §. rendelkezéseire képest a kezelés legbehatóbb, legrészletesebb vizsgálatát havonként legalább egyszer teljesíteni tartozik s minden egyes vizsgálatról jelentést tesz a törvényhatósági bizottságnak s ezenkívül fontosabb esetekben

s a mennyiben tapasztalatai ezt szükségessé teszik, az 51. §. értelmében külön is a törvényhatósági bizottság összehívása végett jelentést tesz.

Különösen kiemelendő a 27. §. azon rendelkezése, hogy az igazgatóság gyűléseire a felügyelő bizottság tagjai is meghívandók. Mindezekkel pedig az ellenőrzés hatályossága, folytonossága az eljárás minden stádiumában oly alapokra van fektetve, a melyekben az intézet működése tulajdonképen a törvényhatósági bizottságnak a szó szoros értelmében vett folytonos, közvetlen felügyelete és részletes ellenőrzése alatt áll.

Az alapszabálytervezet hatodik fejezete alá vont rendelkezések megszabják általában és részletekben a létesítendő intézet üzletkörét nemcsak, hanem annak mérvét, határait is. Az ebbeli szakaszok szövegének egyszeri elolvasása elég arra, hogy meggyőződhessünk arról, hogy minden az intézet körébe vont üzlet alapja: a feltétlenül reális biztosíték t. i. az érték s minden ki van onnan küszöbölve, a minek alapjául — könnyen megérthető és találóan

jellemző kifejezéssel élve — kézzel meg nem fogható biztosíték szolgálna.

A részletekben pedig igazán gyönyörűen jelentkezik megoldása azon feladatnak, hogy a köztörvényhatóság felügyelete és felelőssége mellett kezelt közpénzek általános kezelési szabályai az azok gyömölcsötetésére tervezett takarékpénztári szervezetben is pontosan érvényesülhessenek. Mindenütt kétséget kizáró határozottság, mindenütt okos, praktikus óvatosság, de ezek mellett mindenütt kidomborítvák azon célok, melyek az intézmény létesítését kívánatosá és szükségessé teszik, de a mely célok elérésének módozatai megállapításánál a tervezőnek a mindennapi élet — valljuk be, igen sokszor irreális, káros és sok bajt okozó és okozott eljárásból és tényekből merített — tapasztalataival is számolnia kellett.

Az alapszabálytervezet körvonalozott rendelkezéseinek teljes és beható átértése és mérlegelése után fogunk csak teljes világításban, de teljes megnyugvással is meggyőződni, hogy a tervezet 14. §-ának második pontjában foglalt azon rendelkezést, hogy a vár-

A BÁCSCKA tárcája.

Mindszentek napján.

Mindszentek napjakor
Többször mentél oda
És vittél sok virágot
Egy kedves kis sirra.

Kicsi s szők volt ez a sir
És zöld a külseje,
A könnyeid hullottak
E kicsi sirra le...

De im leszál az este,
Koromsötét a táj...
Mindszentek napjakor
Senki se gondol rád!

... Igy fogok járni-kelni
Majd én is sirodhoz,
Mig a megváltó halál
Nekem is békét hoz...

Mályva.

Schweidel József élete.

Irtá: Trischler Károly.

VIII.

A megdicsőült vértanu még utolsó óráiban is családja sorsán aggódott. Hosszas könyörgés után október hó 4. napján megengedték neki, hogy végrendeletét megírja. Az eredeti végrendelet elkallódott, de egy „Beilage zu meinem letzten Willen“ (magyarul: „Melléklet végső akaratomhoz“) megtalálták ingóságai között. Még utolsó óráiban is arra gondolt, hogy ne maradjon adósa senkinek, kimutatást készített készpénzéről és tartozásairól. Tartozott neki Dembscher ügynök tőkében 270 forinttal. A negyedik huszárezrednek tisztí uniformisokra előlegezett 300 forintot, fiának adott előlegül 60 forintot és Romanovits Félix ügyvéd tartozott neki 210 forinttal, tehát követelése 840 forintot tett ki. Készpénzben magyar bankókban 962 forint 30 krajcárt vettek el tőle letartóztatásakor az aradi várparancsnokságnál. Ehhez azon megjegyzést fűzi, hogy talán feleségem vagy gyermekeim gyámja az én kedves sógorom Latinovits Benjámint legyen szives ezen összeget a várparancsnokságtól elkérni. A következő tartozásait mutatja ki: Schlenk aradi szabónak 97 forint, Ebner zsinórosnak 150 forint, Romanovits Péternek Lembergben 500 forint, ebből azonban már csak 174 ft

31 kr áll fenn. Nemesi oklevelét is megrendelte díszes kiállításban 221 frtért, de ezt erős vonásokkal áthuzta és a következő feljegyzést írta utána: az oklevél készítője a nemesi diploma átadása után kap körülbelül 260 forintot. Eneffogva összes tartozásaim 1181 frt 31 kr, követeléseim 841 frt, ezt levonva 341 frt 31 kr az adósságom. Miután pedig sem nekem, sem kiskorú gyermekeimnek a nemesség kihirdetését tudatni, sőt még a diploma sincs a kezünkben, úgy szépen kérem kiskorú gyermekeim gyámját Latinovits Benjámint, hogy a nemesi oklevél után járó illeték leengedését kérelmezze, remélem, hogy őfelsége ezen követelés leírását az udvari taksáló hivatalnál a legkegyelmesebben fogja elrendelni. Schweidel s. k.

Felesége, a lelkes bonleány gyujtotta fel a fiatal huszartisztnben lebergi tartózkodása alatt a szabadságszeretetet. A testvér lengyel nemzet is talpra állt letiport szabadsága kivívására. A lengyelek nagyon biztak a magyar szabadság győzelmében.

Az esküvő napjától az aradi Golgotháig boldogan éltek. S mikor boldogságukat szétadta az aradi Golgothán a vértanu halála, sötét, emésztő, fájdalmas gyász borult szívére: szörnyű veszteségében nem vesztette el lelkének ruganyosságát, mert erőt adott neki a szívében lángoló igaz anyai szeretet.

megye közönsége a tartaléktőkét és alaptőkét netán meghaladó kötelezettségeiért a takarékpénztárnak, összes vagyoni értékével is felelős, nyugodt lelkiismerettel elfogadni lehet és elfogadni kell.

El lehet és el kell pedig fogadni az ebbeli — nem tagadjuk — súlyos kötelezettséget azért, mert a létesítendő vármegyei takarékpénztár célba vett szervezetében a vármegye törvényhatósági bizottságának anyagi felelőssége nem súlyosbodni, hanem a mostani törvényes rendelkezéseken alapuló eljárás keretében fennállóval szemben mindenestre s feltétlenül csak enyhülni fog.

Mi az eljárás ma? A törvényhez képest a törvényhatósági bizottság évenként névszerinti szavazás mellett határozza meg, hogy saját és a kezelése alatt álló alapok készpénz készleteit mely pénzügyintézetekben helyezze gyümölcsözősre el s elhelyezni kénytelen pénzügyintézetekben, melyeknek belső szervezetét, eljárásuk mikéntjét csak főbb körvonalaiban ismeri, de azokra befolyást egyáltalán nem gyakorolhat s ellenőrzési joga nincsen.

Nem szemrehányás akar lenni, de mondjuk meg őszintén, hiszen jól tudjuk, annak a szavazásban résztvevő 50—60 embernek, kik közül a két harmad rész szegény tisztviselő, vagyona elegendő volna azon esetleges veszteségek fedezésére, a melyek a vármegye millióit érhetnék? Ugy-e bár? nem, s azt talán csak senki sem akarja állítani, hogy az ezek vagyonából nem fedezhető összegeket a vármegye vagy a gondozására bizott jótékony és egyéb alapok egyszerűen elvesztenék? Bizony azokat a vármegye közönségének saját meg-

terhelésével az utolsó fillérig pótolni, fedezni kellene.

Ha már most a vármegye létesít intézetet, melyben pénzeit gyümölcsöztesse, ezen intézet szervezetét, eljárási szabályait maga állapítja meg, annak felügyeletét és ellenőrzését folytonosan és közvetlenül maga tartja a kezében, maga állapítja meg az üzleti kört, annak módozatait, mérvét és határait, a saját maga által választotta embereit állítja oda a végrehajtáshoz s ezek felett a fegyelmi jogot a legszigorubb határok között önmaga gyakorolja: akkor önmagától következik, hogy a 14. §-ban megállapított kötelezettség és illetve felelősség nem új, csak az eddiginél kevésbé súlyos és az érvényesülés szükségessége esetének szempontjából a mai állapot mellett inkább kizárt s ezeknél fogva elfogadása aggodalomra ok egyáltalában nem lehet. E felelősség pedig erős talpköve lesz azon jogos bizalomnak, melyen a tervezett takarékpénztár áldásos működése biztosan nyugodni fog.

Egyebekben az egész tervezetben kifogásolni lehetne talán, hogy a tervezett alaptőke összege kicsiny; ne feledjük azonban, hogy a tervező a vármegye külön, nagyobb megterhelése nélkül szándékolja az intézményt létesíteni s ebbeli elhatározásánál a vármegye anyagi viszonyainak alapos ismerete volt iránytűje. Ha — mint feltétlenül hisszük — a tervet a végrehajtásban siker fogja koronázni, az alaptőke felemelésének semmi sem lesz utjában.

Az alapszabály-tervezet egyéb nem annyira elvi, mint inkább kisebb jelentőségű rendelkezéseinek a discussio folyamán kifejtendő kívánalmakhoz képest való átalakítása — bizonyára a

tervezőnek is készséges hozzájárulásával — nehézség nélkül eszközölhető lesz, amennyiben ennek szüksége egyáltalában felmerülne.

Lesz-e a tervezett vármegyei takarékpénztárnak létesítése esetén hatása a megyebeli többi s különösen megyénkbeli kisebb takarékpénztárakra vagy sem és minő? erről ma még beszélni korán volna, de az e feletti gondolkodásnál számba kell vennünk, hogy üzletköre bizonyos tekintetben korlátotabb lesz és nem egy fontos üzletágra nézve a többi intézetnek versenyt nem teremt. Egyébként a reális kezelés az egészséges versenytől nem félhet s ha a vármegyei takarékpénztár működésének eredménye — esetleg, mert nem lehetetlen ez sem — a takarékpénztári ügy reformjának fogná csiráját képezni, ezzel is csak azt igazolandja, hogy szükség volt rá; a vármegye lakosságának, népének fontos érdekeit fogja szolgálni mindenestre s azért: Isten segélyével bátran előre!

Kis nemzetek.

Zombor, 1902. okt. 30.

Államtudósok azzal ijesztik a kisebb nemzeteket, hogy csekély reményük lehet a fennmaradásra. Végük szakadt a szép napoknak, melyekben gondtalanul élhették életüket, nem sokat törődve a holnappal. Most látniok kell, mint korhadnak el létük oszlopai, mint szorulnak mind szűkebbre létük föltételei. A kis nemzetek elébb elvesztik anyagi, majd állami függetlenségüket; szellemi függetlenségről még csak nem is álmodhatnak. Előbb-utóbb be kell olvadniok a nagy nemzetekbe, melyek minden sajátságuktól, végül nyelvüktől is megfosztják őket. Igaz, hogy a nép-

Gyermekei boldogságának áldozta fel életét, szívébe zárta, felnevelte őket szívből, észben és Isten áldása volt az anyai szent munkán.

Szomoru özvegyességében nagyon jól esett gyászoló szívének a nemzeti közrészvét. Különösen a győri lelkes honleányok részvételével emelkedik ki a közrészvétből, mely így szól:

„Schweidel Józsefné zlatillói Bilinszky Domicella urnőnek. A szomoru és véres napon, midőn harminc évvel ezelőtt a hóhérpallos tizenharmadik suhogása is elhangzott és a borzasztó kivégzés utolsó sugaraival elnyugodott, mély gyászban állott a nemzet.

A Tatra ormától a Vaskapu torkolatáig, hol előbb a honszeretet oltárai díszlettek, keserű bánat és fájdalom telepedett a kies rónákra és sötét ég borult a szegény magyar hazára, melynek égboltozatáról tizenhárom fényes csillag hullott alá.

Eget és földet rengető válságok követék egymást, míg elkövetkezett a jobb kor, mely után buzgó imádság epedezett százezrek ajakán. És az elhullott csillagok hazaszeregete is edes csirázásnak eredvén, ma már a megdicsőítés babérját virítja, melyet e koszorúba fűzve Méltóságos asszonyunknak alázattal átnyújtunk.

E babér a 13 aradi vértanu tábornok emlékére folyó évi október hó 6-án az aradi gyásznapi 30. évfordulóján általunk rendezett gyász isteni tisztelet alkalmával felejthetetlen emlékü Schweidel József tábornok emlékét képviselte a gyászravatalon és kegyeletos adományá a honleányi erényekben tündöklő győri hölgyeknek.

Fogadja azt tehát kegyesen és találja fel annak virágai közt legmélyebb hódolatunkat, melylyel maradunk Győrött, 1879. évi október hó 6-án. Gróf Zichy Ottó, elnök. Häffner Ernő, jegyző.

Első gyermekük 1828. évi július hó elsején született, ki Albert nevet nyert. A bécsi katonai intézet növendéke volt. A szabadságharc kezdetén ő is belépett a honvédek sorába és pedig atyja ezredébe, hol a kapitányi rangra emelkedett. Őt is halálra ítélték, kegyelemből 18 évi várfogságot kapott. Jelenleg is életben van. Schweidel Albertnek 4 leánya van: Mária, Ilona férj. Teusz Tivadaré, kinek férje a 28. sz. gyalogezredben elsőosztályú százados; Emilia és Antónia Erzsébet.

Nyolc év után született 1836. január havában Mária. Nagyon szép nő volt, edes anyjának hasonmása. Derra Antal felesége volt. Boldogan éltek és néhány év előtt el-

hunytak. Egyetlen fiuk Derra Simon hirlapíró Pozsonyban.

Sarolta leányuk 1838. évi november hó 28-án született. Dr. Balogh Sándor felesége, ki a nagy időkben honvédszázados volt s most a budapesti 1848/49. honvédegylet nagyerdemű elnöke. Egy leánya van Irén, dr. Hegedűs Gyuláné.

Negyedik gyermeke Anna. Ennek első férje Koch Károly porosz gárdahadnagy és a fejérmegyei Velencén birtokos volt. Ezen házasságából Koch Alfréd fia van. Második férje Halász Gedeon nyéki fejérmegyei nagybirtokos és Gedeon nevű fia van.

A vértanu leányai mind kiváló szépség volt. Kifőző műveltségük, nyelv- és zene-tudásuk által tűntek ki. A vértanu özvegye szerető gondnal nevelte fel leányait és mind boldogan mentek férjhez. Gyermekei és a maga fentartásáról Schweidelné szorgosan gondoskodott. Családi vagyon hiányában Pesten egy tejjgazdaságot rendezett be, mely sok hasznot hozott és így anyagi gondok, mitől a vértanu utolsó óráiban annyira féltette családját, nem bántották. Schweidelné és Damjanichné, a két vértanu özvegye igen jó viszonyban voltak egymással. A közös szenvedés, a mély-séges gyász fűzte őket egymáshoz.

Schweidelné 1888. évi március hó 23-án

ben ép, és épp ezért hallhatatlan. Nem baj, ha úgy küzdünk és dolgozunk, mintha ránk készülné szakadni a ház; de jó tudnunk, hogy gránitsziklán áll a házunk.

A zombori esküdtsek.

A zombori törvényszék, mint esküdt-bíróságnak tagjai a következők:

a) Rendes esküdttek: Alföldy Géza (B.-Monostorszegh), Andráskó Alajos, dr. Balogh Ernő, Bertolinó Sándor, Binszky Lipót, Blumenthal Károly, Bondi Arnold, Brauner Adolf, Buják Lajos, Falcione Gusztáv, Franczl Mór, Fuderer György, Gyurisits György, Holländer Ignác (Csonoplya), dr. Jovanovits József, Juhász Mihály, Knippl Janos, Kovacsits Jenő, dr. Krónits István, Loschitz Alajos (Bezdán), Milyacsiki Elek (Bodrog-Monostorszegh), Müller Béla, Szauerborn Károly, Szlavay Péter, Szuppek Gyula, Tantner Ottó, Török Endre (Kupuszina), Veszelyovszky Sándor, Weidinger Sándor, Weinberger Lipót (B.-Monostorszegh).

b) A helyettes esküdttek: Fratricsevit Béla, Gyorgyovánszky György, Khloyber Lajos, Lederer Leó, Perviz Sándor, Raab Károly, Schlieszer Sándor, Szabó Nándor Péter, Sztolisits Jakab, Trischler Károly.

Színház.

Monory Sándor ugyancsak megvárakoztatott bennünket, míg végre valahára megmutatta, hogy ő éppen olyan jeles és ambiciózus színész, mint amilyen jó és szakavatott direktor. „Az arany kakas“ Dachselmayer Nepomuk rendkívül bálás szerepében lépett fel először s debütjével egy csapásra meghódította a legkényesebb és legkövetelőbb színházi habituékat is. Hatáshajhászó tuzások nélküli, mindvégig természetes játékkal állandó derűtlenségben tartotta a szépszámú közönséget, mely viszont zajos tapsal adott kifejezést teljes elismerésének. Reméljük, hogy ennek a sokat ígérő kezdetnek mihamarabb meg lesz a nem kevésbé sikertelt folytatása is.

Az a körülmény, hogy a társulat kedvelt igazgatója is közreműködött, valósággal feltöltötte és ugyszólván felvillanyozta az egész személyzetet. A primadonnától az utolsó statisztáig mindenki tehetsége és tudása legjavát igyekezett nyújtani, úgy hogy ezuttal igazán pompás összejátékban gyönyörködhetünk. A rendezés, mely szintén az igazgató ügyes kezét és nagy színpadi gyakorlatát dicséri, még fokozta a kellemes benyomást, szintugy a tetszetős kiállítás is, melynek fénypontja: az I. felvonás végén rendezett műeső, valószínű szenzációt keltett.

Kedden Csiky Gergely „Cifra nyomoruság“ című 4 felv. színművét adták elő. Az eddigi drámai előadások karakterisztikonja: a többé-kevésbé bizonytalan szereptudás és a mi ebből szükségképen következik és az egyes jeleneteknek sokszor untató elnyújtása és az összejátékunk döcögős volta, most sem hiányzott ugyan, de azért készséggel elismerem, hogy már e téren is szembe-tűnő a haladás.

A főszereplők közül elsősorban ki kell emelnem Mezei K. remek Csoma Bálintját. Kitaláló memóriája, játékának egyszerűsége és közvetlensége, természetes, minden alpáthoszt kertlő beszédje és mozdulatainak keresetlen-sége oly alakítást eredményezett, mely bármelyik saimpadon is megittné a mértéket.

Nyomban utána sorakozik a fiatal Gabányi pompás Mádi Simonja. Ez a kezdő színész sajátos szerepkörében napról napra, szinte szemlátomást fejlődik s tehetsége fokozatos izmosodását s tudásának állandó gyarapodását minden egyes felléptével fényesen igazolja. Somlay mint Poprádi Endre igen sikertelt alakítást nyújtott, a melylyel még az ő különös, folyton a görbe vonalra emlékeztető testtartása is összhangban volt; csak azt nem tudom megérteni, miért tekinti oly makacsul a zsebeket készülyesztőnek? Ungvári, kit érthetetlen okból oly soká mellőztek, ma jutott végre nagyobb szerephez s derekasan meg is felelt a reá bizott feladatnak. A nők közül első helyen Kondrát Ilonát (Bella) és Latabárnét (Mézesné) kell felemlítenem. Az előbbiről már annyi jót mondtam, hogy most egy két kifogást is megkockáztathatok. Mindenkoron szívesen elismert, kedves, ügyes és értelmes játéka nem ment ugyanis bizonyos, a hanghordozásban ép úgy, mint a tulajdonképeni alakításban megnyilatkozó egyformaságtól, a mely könnyen modorossággá válhatik. Azon kívül nem lesz ártalmára, ha az ezidőszerint még szögletes taglejtéseire is nagyobb gondot fordít. Kresz Irma (Eszter, a kissé kezdetleges mimikát leszámítva), most is helyes felfogással alakított. A többiekről hallgat a krónika.

Szerdán Varney „A dragonyosok“ vagy „Tiszturak a zárdában“ című gyönyörű zenéjű operetteje került színre, melyben sokan nemcsak a zárdai életnek, hanem magának a vallásnak is profanizálását látják. Mi, akik a szabadabb felfogás hívei közé tartozunk, a legnagyobb élvezettel hallgattuk e szebbnél szebb melódiákban bővelkedő műnek a közepesen jól feltülemelkedő előadását, amelynek érdekében az ujonnan szerződötetett Kelety Juliskán s a másik két primadonnán kívül, az operette személyzet legkiválóbb erői léptek sorompóba. A siker oroslánrésze Ágotait illeti, ki ma felültulta önmagát s mint Bridain abbé egy minden tekintetben sikertelt alakítással szaporította eddigi sikereinek immár tekintélyes számát. Ha mostanig inkább a komikum durvább, drasztikusabb fajtájában remekelt, ugy ezuttal a finomabb genre szolgálatába állította erőitől és frisseségtől duzzadó tehetségét. A nélkül, hogy a többiek érdemét bármiben is kicsinyelném, elmondhatom, hogy az előadás igazi fénypontja Ágotai pompás játéka volt. Az új énekesnőről még korai volna véleményt nyilvánítani, mert kicsinyke, majdnem epizódyszerű szerepében nem igen nyílt alkalm, hogy tehetségét és tudását teljes mértékben érvényesítse. Annyit azonban már most is mondhatok, hogy a társulat benne igen szép és rendkívül kellemes hangot nyert. Ha, amint hiszem, olvadozóan lágy és tünde organuma a kellő énektudással is párosul, ugy hivatta lesz a társulatnál azt az új pótolni, mely a tulajdonképeni női énekszerepekre vonatkozólag mind mai napig meg volt.

Csongory M. már nem szorul újabb dicsőre; megnyerő és igazán bájos játéka és táncá most sem tévesztették el hatásukat. Latabárné mint Opportuna nővér valóssággal remekelt eredeti játékkal, több ízben zajos derűtlenségre ragadta a közönséget. Elég szép sikere volt Csáky Ferencnek a de Brissac, továbbá Nagy Gyulának a de Solance és végre Eörsy Izabellának a Simonne szerepében, mig egy egész jelentéktelen kis epizód-szerepben Gabányi tünt ki ismét. Óhajtható,

hogy a karmester a duettek és különöscu a finálék begyakorlására hasonlíthatatlanul nagyobb gondot fordítson, mert a mostani állapot mellett a legkényesebb zene- és ének-számok sem érvényesülnek.

—e.

Ma este kertl bemutatóra „A kereszt jelében“ című világhírű drámai munka. A darab szereposztása igen előnyös, amennyiben a társulat legjobb erői fognak közreműködni. A nők közül Kondrát Ilonka és Kresz Irma érvényesíthetik leginkább szép tehetségüket. Különösen utóbbinak művészi játéka a legnagyobb biztosíték arra nézve, hogy a darabnak nagy sikere lesz nálunk. A férfiak közül Somlay Arthur kezében van a főszerep. Igazán kívánatos volna, ha közönségünk azzal jutalmazná a derék igazgató fáradozását, hogy minél nagyobb számban jelenne meg az előadáson. A darabot holnap, szombaton megismétlik.

—t. z.—

Heti műsor. Vasárnap este „Gyimesi vadvirág“, délután „Zsidó honvéd“, hétfőn Monory felléptével „Rang és mód“, kedden „Postás fiu és a huga“, szerdán „Kis alamuszi“, csütörtökön „Három testőr“, pénteken „Örnagy ur“ (bérletszűnetben).

H i r e k.

Vármegyei ügyek. Latinovits Pál főispán által a vármegyei régi árvtári ügyek tárgyában megindított akció tudvalevőleg a kormánytól is igen lelkes visszhangra talált. Megnyilatkozott oda fele a teljes elismerés most is, a midőn a rendezést jóváhagyó törvényhatósági határozatok egy kimerítő végjelentés kapcsán a belügyminiszterium előtt fekszenek. Rendezetlen árvtári ügyek tekintetében vármegyénk eddig a legelső helyek egyikén állt. A megindított és szerencsésen befejezett akció folytán vármegyénk most a régi árvtári ügyek és tartozások rendezettségét illetőleg kitűzött fel magát a legelső sorokba. — A vármegyei szeretetház kérdésének osztatlan helyesléssel találkozott ügye, szintén a miniszterium előtt van, ahol ez ügyben is nemsokára várható a döntés. — Itt említjük meg, hogy Latinovits Pál főispán november hó végére nagy gyűlést szándékozik Zomborba egybehívni a tejszövetkezetek ügyében. Célját fogja képezni ezen gyűlésnek: megbeszélése a vármegyei tejszövetkezetek szervei kapcsolatba hozásának a központi tejszövetkezettel.

Küldöttség a pénzügyminiszternél. Lukács László pénzügyminiszter hétfőn fogadta a biztosíték letételére kötelezett magyar állami tisztviselők küldöttségét, melyet dr. Hegedűs Loránd országgyűlési képviselő vezetett. A küldöttség, mely a biztosíték eltűrlését vagy mérséklését, esetleg a fennálló erre vonatkozó törvénynek módosítását kérelmezte, a miniszter által a legszívesebben fogadtatott. A miniszter a küldöttség szónokának, Kövessy Ödön szabadkai adóellenőrnek beszédére azt válaszolta, hogy a kérelmet maga is teljes mértékben jogosnak tartja s a mennyiben annak teljesítése a kincstárra megterhelést nem ró, hajlandó az átnyújtott memorandumban foglaltakat megfontolás tárgyává tenni és a kérelmet teljesíteni. A küldöttség hálával vette tudomásul a miniszter jóakaró válaszát.

Kinevezés és megbízás. A belügyminiszter ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök a zentai anyakönyvi kerületbe Kuthy Lajos anyakönyvvezetőhelyettesét a X-ik fizetési osztály 3. fokozatában való meghagyása mellett anyakönyvvezetővé, Tesits Pál zentai lakost anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és Kuthy Lajost a házassági anyakönyvvezetésével is megbízta.

A városi pótadó. A „Zombor és Vidéke“ folyó hó 30. számában egy — megengedjük — jóhiszemű nagy és sajnálatos tévedésből kiindulva, bírálja a város adminisztrációját és büvészek alkalmazását véli szükségesnek ahhoz, hogy a város által tervbe vett alkotások, évi 3200 koronával létesíthetők legyenek. Tudvalevő, hogy a főszámvévőség 42%-os pótadó javaslatával szemben a városi bizottsági tagok többsége az eddigi 50%-os pótadó mellett foglal állást azért, hogy pénz legyen a tervbe vett alkotásokra. A „Zombor és Vidéke“ a 42% és 50% közötti 8% különbséget 3200 koronában számítja ki és ezen alapon méltán kérde, vajon mit akarunk ezzel a csekély összeggel csinálni. Ezért nem érdemes a pótadónak 50% ban való megállapítása. Az óriási tévedés abban áll, hogy a 8% különbség nem 3200, hanem mintegy 32000 koronát tesz ki, mely összeggel már lehet valamit csinálni. Elessnek tehát azok a fejtegetések, a melyeket a „Zombor és Vidéke“ a 3200 koronához fűz. Mindezt pedig nem polémia kedvéért mondtuk el, a miből egy csöpp kedvtünk sincs, hanem kötelességszerűen és tisztán azért, hogy a közönséget e kérdésben fölvilágosítsuk.

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Rapp András budapesti VII. kerületi kir. járásbírói joggyakornokot a szabadkai kir. törvényszékhez, dr. Gerevits Ernő budapesti törvényszéki joggyakornokot a b.-almási járásbíróshoz aljegyzőkké nevezte ki, Veress Béla b.-almási kir. járásbírói aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez helyezte át.

Értekezlet a városházán. Hauke Imre polgármester folyó hó 28. án délután a városi bizottsági tagokat értekezletre hívta össze, melyen két fontos kérdés megbeszélése került szűnyegre. Első sorban a régi laktanyák mikénti felhasználásának kérdése merült fel. Az értekezlet nagy többséggel arra az álláspontra helyezkedett, hogy első sorban a tartalékos katonák elhelyezéséről kell gondoskodni s így a laktanyák egy része e célra lenne átalkítandó. Előbb azonban vegyes bizottság kftldetnék ki, mely az átalkítások mikéntjét állapítsa meg. S ha ennek alapján kfttnik az, hogy az átalkítás kevesebb költséggel jár, mint barakkok építése, úgy az fogantatandó. A raktár épületek helyiségei részben jól jövedelmező korszerűsége, részben pedig hid és vásári mérlegek elhelyezésére alkalmas épületekké lennének átalkítandók, miből a városnak tetemes jövedelme lenne. — Másodsorban az értekezlet felvilágosított arról, hogy a miniszterium feltétlenül kívánja a csonoplyai út kiépítését s ebből kifolyólag a városnak az utadó százalékot emelni kell.

Az ujoncok eskütétele. Nagy napjuk lesz a fiatal regrutáknak holnap. A régi szokáshoz híven, november elsején teszik le az ünnepélyes esküt a bevonult ujoncok. A helybeli közös, valamint a honvédszázalój legénysége reggel kivonul ünnepi misére, a melynek végeztével a csapatok a laktanyába mennek. A laktanyákban az ünnepi beszédek után következik a feleskettetés. Eskü után egész napra szabadság jár az ujoncoknak és e napon négy hét után először léphetnek ki mint katonák az utcára. A bevonult és kétséges állapotban levő póttartalékosok szintén együtt esküsznek a többiekkel — de a hadügyminiszter a megmondhatója, hogy 8 hétre-e avagy 3 esztendőre.

Aljegyző választás. A cservenkai aljegyzői állásra, mely Kruttschnitt Nándor, volt aljegyzőnek, főjegyzővé történt egyhangú megválasztása folytán trftlt meg, — f. hó 29-én dr. Széchényi Tamás, járási főszolgabíró elnöklte mellett tartott képviselőtestületi gyűlésen három pályázó közül Scultéty Kálmán, eddig volt filipovai aljegyző választott meg.

Schweidel József szobra. A zombori Schweidel szoborbizottság szerdán este a Stebler-féle sörcsarnok külön helyiségében értekezletet tartott Vértési Károly elnöklte alatt. Az értekezleten a következő bizottsági tagok voltak jelen: Hauke Imre, Zsulyevits Ernő, Szondy Mátás, Rác Soma, Pribil Ernő, Buday Gergely, Steiner Lajos, Gruda Pál, Tantner Ottó, dr. Pataj Sándor, Henneberg Sándor, Prokópy Imre, Krump Vilmos, Lukásevits Sándor és Trischler Károly. A bizottság elhatározta, hogy a Zomborban felállítandó Schweidel-szobor érdekében országos gyűjtést indít és a gyűjtési felhívást legközelebb kiadja. Ez a bizottság fogadta el a gyűjtési felhívást, mely Rác Soma kfttnő tollal dicseri. A vármegyék és városokhoz a felhívást Zombor város törvényhatósága fogja elküldeni és egy átirattal a gyűjtésre felkérni. A felhívást lapunk egyik legközelebbi számában egész terjedelmében közölni fogjuk.

Hivatalvizsgálat. Szutrély Lipót, a bács-almási j. főszolgabírája folyó hó 17-én és 25-én behatóan megvizsgálta Tatabáza nagyközség ügykezelését; midőn is a látottak és tapasztaltak felett legnagyobb meglepődésének adott kifejezést és teljes elismerését nyilvánította Nagel Gyula helybeli jegyzőnek és Gusman József segédjegyzőnek.

Egy Vörösmarthy szobor mintánálunk. Jeleztük, hogy a Vörösmarthy szobor-bizottság juriye vármegyénk történelmi társulatát is megajándékozta Kiss György által készített pályamunkával. A szobor a napokban érkezett meg és a történelmi muzeumban lett elhelyezve. Megtekintve a szobor mintát, kellemesen lepett meg annak szépsége bennünket. A főalak a maga egyszerűségével impozáns hatást gyakorol. A külső alakja egy renaissancez piadestálon van elhelyezve, melynek talapatánál a költői munkák alakjai vannak csoportosítva. Az egész alakon, melyet egyszerű magyar ruha borít be, nyugodt méltóság jut kifejezésre. Az arc pedig élénken tükrözi vissza, a költő agyában meggytlemlett felséges gondolatokat. A költői alakok is jellemzően igazak. Bájos szép Ilonka alakja, erős és karakteristiks a vadász, Mátás királynak alakja is. Az összehatás általán megkapó és teljesen érvényre juttatja a régi iskola szépségeit, a modern dekadens stíllel szemben. Az alakok élnek, az anatómiai követelményeknek is elég van tve. Mindazonáltal a részletekben sok a hiba, ami csak annak tulajdonítható, hogy a művész munkája készítésénél Tilgner Viktor nyomán halad. Ezt bizonyítja a túlzásfólas, a mérethiány az alakok távolságával — ezek pedig nagy ellenségei a szobrász munkáknak, különösen a monumentális műveknél. Tilgner utánzása, a piadestált elborító amorettek koszorú szerű csoportosításából ttnik elő. A bécsi Schiller szobornál már élénk vita tárgyat képezte ezen körülmény és behizonyosodott, hogy a főalak általán nem érvényesülhet kellőképen. Itt is óriási hátrányára van a számtalan angyalka és a sok meztelen nő alak a kompozíciónak. Az utóbbi alakok össze sem egyeztethetők Vörösmarthy classicus költészetével. A piadestált baloldalról felemelkedő múzsát a költő észre sem veheti annyira oldalt van. Hibái dacára a munka a maga összességében igen szép, stílle ki-fogástalan, magyarossága előtörő és ha nem is vált be a kivitelnél, szép és értékes emléktarab. Kiss György még fiatal ember, ha így halad és legyőzi a technikai nehézségeket, a közel jövőben a monumentális műveknél fényesen fog érvényesülni, annál is inkább, mert eddigi munkái máris nagy hírnevet szereztek neki.

Ügyvédi kamarai hír. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy ifjú Vojnits Máté ügyvédet, Szabadka város tanácsosává való megválasztása következtében, saját kérelmére, az ügyvédek lajstromából törölte, dr. Szudárovits Benedek ügyvédet Szabadka székhellyel az ügyvédek lajstromába bevette és dr. Szilágyi Károly zombori ügyvéd székhelyét a kamara területén belüli Bezdánba helyezte át.

A zombori iparos kör házi estélye. A zombori iparos kör a házvétel alap javára, folyó évi november hó 16-án, vasárnap este fél 8 órakor családi jellegű házi estélyt rendez. Az estély műsora: Felolvasás „Szarajevó és Mosztárról“, tartja Vértési Károly, az Iparos kör elnöke, a hozzá tartozó képeket Krump Vilmos tanár vetíti. „Régi nóta, híres nóta . . .“ Férfi kar Lányitól, éneklí az Iparos Dalárda. Melodráma „A kew-lári bucsu“ Heinetól szavalja Koch Mariska kisasszony, zongorán kíséri Steiner Ella kisasszony. „Magyar népdalok“ magán ének, előadja Zima Károly úr. „Vén kofa“ című tréfás szavalat, előadja Bertalan Imre. „Édes lányka“ férfi kar Huber Károlytól, éneklí az Iparos Dalárda. Belépő díj: személyenként 1 korona, családi jegy 2 korona. Az igen érdekesnek ígérkő házi estélyre a kör vendégeket szívesen lát.

Esküdtzéki főtárgyalások. A zombori kir. törvényszék mint esküdtbírósnál a következő főtárgyalások lesznek: Folyó évi november hó 18-án Horváth Mihályné ellen szándékos emberölés büntette; november hó 20-án Kőszeghy Ágostonné gyujtogatás büntette; november hó 22-én Stőczér Jakab szándékos emberölés büntettének kísérlete; november hó 25-én Studer József szándékos emberölés büntettének kísérlete; november hó 27-én ifj. Ehman Péter halált okozó súlyos testi sértés büntette és végül november hó 29-én Tomaskó János és társa ellen halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt.

Állatorvos választás. O Kér község képviselőtestülete Mezey Imre főszolgabíró elnöklte alatt megtartott közgyűlésen Kremsz Antal okleveles állatorvost egyhangúlag községi állatorvossá választotta meg.

A mérgekverők fájdalma. A lelketlen népbujtogatók, a kik szegény munkások fillérjeiből élőködnek, nagyon megvannak ijedve. Látják, hogy minden erőlködésük dacára is az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztár népszerűsége egyre terjed, s a nép mindjobban felismeri, hogy milyen áldásos ránézve ez az intézményünk. Persze ez nem tetszik az agitátor uraknak, mert ők egyáltalában nem azt akarják, hogy a nép boldoguljon, hanem hogy ők boldoguljanak. Miután pedig a segélypénztár terjedésével az ő népszerűségük egyre fogy, kétségbeesett erőfeszítéssel minden eszközt felhasználnak, hogy a népet tévútra vezessék és visszatartsák a pénztárba való belépéstől. Hiába való erőlködés. A nép erősebb, mint ők gondolják s kezdik belátni, hogy nem az az ő barátja, a ki folyton és lelketlenül igazolja a fennálló társadalmi rend ellen, hogy ezen a cimen kizsákmányolhassa az „Eltársak“ zsebeit, hanem a ki a népet biztosítani akarja minden eshetőség ellen s oda törekszik, hogy a beállható munkaképtelenség esetén legyen miből megélni mindenkinek, a nélkül, hogy kéregetésre és alamizsnára szorulna.

Fiú az apja ellen. Ó-Becséről írjak: A legelítendőbb és legsunyább dolog az, a mikor a fiú saját édes apja ellen tör. Ezt tette pedig Krsztonosits Mita, a ki hétfőn este ittas állapotban édesapja lakásának ablakait bevverte, sőt az üveg ajtót is összezúzta. De ezzel nem elégedett meg, hanem még a szomszédok ablakainak is neki rontott és bezúvá, este 9 óra után az egész utcát kicsodította. A nagy zajra, lármára ott termett a rendőri járőr is, a kik csendre intették a részeg embert, de az ellenszegült, szidalmazta a rendőröket s mikor ezek ezért beakarták kísérni, az ablakon át a lakásba menekült és onnan szidalmazta tovább a rendőröket. A két rendőr erre segélyért a városházára ment s így többed magukkal lefogták a dühöngőt és bekisérték a község házára. Másnap reggel, miután Krsztonosits kialudta a mámorát, szabadon bocsátották. De miután már nem első eset tőle az ilyen botrány, a rendőrség feljelentette a járásbírósnál.

Új gyógymód. Dr. Klein Eberhardt, ki Herkules fürdőn szivbajosok és elhízásban szenvedők számára új sikeres gyógymódokat honosított meg, a télen át Budapesten folytatja orvosi működését. (Budapest, IX. ker., Ferenc-körut 23. sz.)

Üldözött szegény legény. Az alföldi betyár romantikának egy alakját üldözi a Délvidék csendőrsége, akit azonban hónapok óta nem tud kézrekeríteni s most, hogy előtűnt volt, akkor is elszalasztották. Nyáron át, amíg minden bokor szállá: ad, addig a „szegény-legény“ talált védelmet és nem könnyen került a kakastollások kezébe, de már ilyenkor, amikor a kukoricaszárát nagyrészt levágták és be is hordták, a bozót elhullatván leveleit, nagyon megtrikult, ilyenkor a betyár is beszorul a tanyák közé, vagy a városba és könnyebben megközelítik a csendőrök. Nem igen akad ember, aki szállást ad az ilyen hontalan bűnösnek, de ha ad is valaki, hát akad mindjárt olyan is, aki besugja, elárulja. Így került a csendőrök elé Kánya Jóska is, az ó-becsei származású „szegény-legény“, aki bejárta az egész Délvidéket és ismeri egyaránt úgy az újvidéki, mint a nagybecskereki vagy a nagykikindai kir. törvényszék. Sok kisebb-nagyobb bűn nyomja Kánya Jóska lelkét és már hónapok óta köröztetik a nagybecskereki törvényszék, ahonnan a vizsgálati fogságból szökött el. A Rózsa Sándor iskoláját követő betyár az elől bujdosott és a nyár folyamán tudja Isten merre járt, de nem talált rá két megye csendőrsége. Tuljár az esztükön, nem is fél tőlük, megmutatta ezt a napokban is. Kánya Jóska hetek óta Ó-Becsen tartózkodik már, bizonyosan visszavonta ide a honvágy, vagy talán két bogár szem is részes ebben, vagy másoda. . . . Elég az hozzá, hogy hetek óta Ó-Becsen húzódott meg, de erről a csendőrség csak a napokban vett tudomást, bizonyosan bemonadás alapján. A betyár Schossberger Jakab bérkocsinál húzódott meg s nem igen mutatta magát nappal. A csendőrök értesülvén erről, tegnap este körülfogták a házat. Négy csendőr és két rendőr iparkodott elcsipni a régen hajszolt jómadarat. A megzavart házbeliék semmiről sem akartak tudni, de két csendőr kutatáshoz fogott. Végre egy zárt kamaraajtóra találtak; miután azt nem akarták kinyitni, feszegtetni kezdték. Erre villámgyorsan fel pattant az ajtó, a rabló lövést tett s míg a meglepetésből a rend emberei magukhoz tértek, addigra a „szegény-legény“ a konyhán at az udvarra, majd a kertbe futott és bár utána löttek a zsandárok és üldözöbe is vették, de bizony a sötét éjben eltűnt teljesen előlük. Így most a régen keresett és üldözött Kánya Jóska, az Alföld ez idő szerint leghősebb „szegény-legénye“ tovább bujdosol, míg nem rátalál az igazság keze. Fogy a betyárnak a buvóhelye, csakhamar kézre is fog kerülni a híres Kánya, mert a cserben hagyott csendőrök sértett büszkeségükétől is sarkalva ugyan csak keresik éj-nap után.

Kirabolt tanár. Ismeretes, hogy ez év augusztus 9 én éjjel Tóth Lajos zentai gimnáziumi tanárt leölték, kirabolták és az éjjeli őr, meg Hanák Matyas és Lövei Vilmos odaváló legények vitték lakására az eszméletlen aldozatot. A vizsgálat kiderítette, hogy a bűnös tettet Lövei Vilmos és Hanák Matyas követték el. A szabadkai esküdtbíró előtt megtartott fő tárgyaláson Lövei Vilmos mindent tagadott, azonban Hanák Matyas töredelmesen bevallotta, hogy Lövei biztatta őt, hogy pénzszerzés végett fusson le, aki utjokba jön. Akkor éjjel lesbe álltak és Tóth Lajos tanárt vasasvegtől vastag bottal leölték és aztán kirabolták. A szerencsétlen aldozat 23 napig teljesen eszméletlen volt és csak arra emlékszik most is, hogy két legény őt köszöntötte. Par másodperc múlva eszméletét veszítette. Az esküdték verdiktjükből Hanák Matyas és Lövei Vilmost vétkesnek mondták ki a rablás büntetésében és ezért a kir. törvényszék Lövei Vilmost 10 évi fegyházra és Hanák Matyást 6 évi fegyházra ítélte.

Játékbolt tűz. Folyó hó 25-én Tagliéber Henrik ó kéri lakos háza udvarában délelőtt 11 órakor egy kazal szalma kigyult és attól Hemez Fülöp két kazal szalmája tüzet kapott és 160 korona értékben elégték. A tűz kitéteskor a községhezánál hivatal vizsgálat vegett jelen volt Mezey Imre főszolgabíró a község előjáróság és rendőrséggel nyomban a tűz színhelyén megjelent és az oltási mun-

kalatokat nagy eréllyel végeztette, úgy hogy több ezer forintba menő vagyon mentetett meg, mert szél fújt és úgy egy egész sor ház nagy veszélynek volt kitéve. A lokalizálás után a jelen volt nagy néptömeg, Mezey Imre főszolgabíró fáradozásáért megéljenzte. Az ó-kéri rendőrség a nyomozás során kiderítette, hogy a tüzet Tagliéber Henrik, Henrik nevű 7 éves fia játszásközben gyufával gyújtotta meg.

Egy orvos balesete. O Becsei levelezőnk írja: dr. Waldner József állami trachoma orvos a tanyákról jövet, lakása előtt oly szerencsétlenül szállt le a hintóról, hogy alsó lábszárát eltörte. A szerencsétlenül járt orvost kollegái vették ápolás alá és most gipsz kötötten nyomja az ágyat. A szorgalmas fiatal orvos iránt városzerte általános a részvétel.

Az országos gazdasági munkás és cselédségpénztár statisztikája. Érdekes időközi statisztikát állított össze az országos gazdasági Munkás és Cselédségpénztár központi igazgatósága. Ezek szerint a segélypénztárnak 1165 alapító tagja van 140204 korona 82 fillér alapítványi összeggel. I. csoportbeli rendes tagja van a pénztárnak jelenleg 9620, II. csoportbeli 1320, III. csoportbeli 11, IV. csoportbeli 100, az idei rendkívüli tagok száma 28800, összesen tehát 39851. Cséplőgéptulajdonosok számára kiállított összesen 3142 kötvény. Ezekben biztosított 2193 fűtő, 4883 etető, 5404 kévedogató és 3875 cséplőmunkás, természetesen nincsenek ideértve azok a gazdasági cselédek, akik után munkaadójuk a hozzájárulást fizetik. A segélyekről a következő a kimutatás: Gazdasági cselédnek kifizetett a pénztár 1400 esetben 95000 korona baleseti, 294 esetben 3300 korona rokkantsági és 148 esetben 10000 korona haláleseti segélyt. Rendes tagoknak 495 esetben 16069 korona 23 fillér baleseti, 45 esetben 700 korona rokkantsági és 50 esetben 9500 korona haláleseti segélyt. Beleszámítva még a cséplőgépeknél történt balesetek alkalmával kiutalt segélyeket, az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségpénztár az 1902. évben idáig kifizetett 167069 korona segélyt. Megjegyezzük még, hogy igen nagy számmal vannak azok a balesetek, amelyek a közelmúlt napokban jelentetvén be, most vannak tárgyalás alatt.

Gyilkosság. Rémes gyilkosság történt a napokban Béréghen. Egy fiatal 17 éves suhanc leszurt egy idősebb embert minden ok nélkül. Darasacz Alajos paraszt fiú a béréghi Stein József fele korcsma előtt ácsorgott este 11 órakor, mikor hozzászegődött Szudár József és kért tőle egy cigarettát, Darasacz ezt megtagadta, mire Szudár állítólag areul ütötte. Erre Darasacz kirántotta bicskáját és azt Szudár mellébe döfte. Szudár ott a helyszínen halt meg.

Borvásár Villányban. A „Villányi Bortermelők Egyesülete“ f. évi november hó 9, 10 és 11 én rendez Villányban borkóstolással egybekötött borvásárt és borkiállítását, melyen a földmivelésügyi miniszter is képviselteti magát. Az idei villányi borok a későbbben tartott szűret következtében jobb minőségűek, mint a múlt éviéek voltak. A borvásár iránt az érdeklődés igen élénk, számos borkereskedő és vendéglős kilátásba helyezte megjelenését.

Megnyílt a csitaonica. A zombori csitaonica újonnan átalakított és kicsinosított helyiségeit ismét Knippl Gáspár vette át. A helyiségek megnyitása tegnap volt.

HIRDETÉSEK.

56. sz. eln. 1902.

Hirdetmény.

A Jegricska felső lecsapoló társulat elnöksége részéről közhírré tétetik, hogy

az alsó Jegricska csatorna tisztítása céljából mintegy 20000 köbméter földmozgósítási munka eszközésére az árverés **1902. évi november hó 5-én d. e. 10 órakor** Hódsághon a község házában fog megtartatni.

Kikiáltási ár 9000 korona.

Bánatpénz 900 korona.

Hódsághon 1902. évi október 19.

Trischler Xavér Ferenc,

társ. elnök.

2-1

3860. kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Dautova székhelylyel Baracska, Báthmonostor, Béreg, Csataalja és Szántova községeket magában foglaló körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 10-ig** nyujtsák be, a később érkező kérvények tekintetbe nem fognak vétetni. — A körállatorvos javadalmazása évi 1200 korona és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Baján, 1902. október 22.

Mentényi s. k.,

szolgabíró.

3-1

3648. szám.

1902.

Faeladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal kertletéhez tartozó alábbiakban felsorolt évi lágy erdei vágások fatömegei az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1902. évi november hó 11-én délelőtt 9 órakor** megtartandó zárt írásbeli ajánlatok (melyek minden egyes vágásra külön-külön borítékban beadandók) tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen eladatul fognak s. p.:

1. Szóntai Fajzás B. t. o. II. v. s. 37., 38., 39., 41. és 42. osztagbeli 581 holdas 1899. évi vágás fatömege, tuskóirtási kötelezettséggel, kikiáltási ára 9107 korona.

2. Apatini Tiefgraben B. t. o. III. v. s. 5. tag, 2. osztagbeli 61-56 holdas 1903. évi vágás fatömege, a vágás területen álló tölgy és szilfák kivételével, kikiáltási ára 4669 kor.

3. Karavukovai Kamaristye B. t. o. III. v. s. 6. osztagbeli 26-7 holdas 1902. évi vágás fatömege, a vágás területen álló tölgyfák kivételével, kikiáltási ára 2288 korona.

4. Szóntai Sztaklár B. t. o. I. v. s. 10., 11., 12., 13. és 14. osztagbeli 53-9 holdas 1903. évi vágás fatömege kikiáltási ára 15195 korona.

5. Plávuai Butykovác B. t. o. II. v. s. 1. és 2. osztagbeli 20-3 holdas 1902. évi vágás fatömege kikiáltási ára 5588 korona.

6. Kovili Kalistye szigeti 1. tag, 11. osztagbeli 12-7 holdas 1902. évi vágás fatömege kikiáltási ára 3274 korona.

Kihasznlási időtartam 1903. évi március hó 31-ig.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatal és a doroszlói, apatini és palankai m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol a vágások hecsült fakészletére nézve is felvilágosítás adatik.

Fentartom magamnak azt a jogot, hogy az árverés alkalmával tett ajánlatok közt a megajánlott összeg nagyságára való tekintet nélkül szabadon választhassam elfogadásra azt, amelyet legmegfelelőbbnek talállok, vagy hogy az összes ajánlatokat visszautasíthassam.

Budapest, 1902. évi október hó 24-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

ISPÁNOVITS MÁRK

A LEGUJABB KÜLFÖLDI GÉPEKSEL BERENDEZETT
MŰ-, SELYEMFESTŐ ÉS VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ

ZOMBORBAN,

A MAGYAR KIRÁLYI POSTA ÁTELLENÉBEN.

T. c.

Midőn 1902. évi február 20-ika óta fenálló mű-, selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító intézetemet a nagyérdemű közönségnek ismételtelen becses figyelmébe ajánlom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki azon kegyes pártfogásért, a melyben engem eddig részesített, valamint eddig, úgy ezután is főtörökvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan munkám és jutányos árszabásaim által teljes melegegedésüket kiérdemeljem, hogy ezáltal is üzletem jó hírnevét terjesszem.

Elfogadtatnak mindennemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon díszített női ruhák, egyházi öltönyök, tisztí egyenruhák, gyermekruhák egészben vagy szétfejtett állapotban, továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ág- és asztalterítők, butorszövetek, csipke- és tunisz-függönyök, mindenféle úgy festetnek, mint tisztítatnak, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, keztyűk, végre arany-, ezüst- és gyöngyhímzések.

Minden bármily folttól vegyileg tisztítatik és teljesen felújítatik.

12-12

Kérem a címre figyelni.

Kitűnő tisztelettel

ISPÁNOVITS MÁRK,
kelmefestő és vegytisztító.

433. szám.

1902.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásghai kir. járásbíróóság 1902. Sp. 88/12. számú végzése által dr. Jusits Elemér hódásghai ügyvéd által képviselt Belányi János, Belányi András és Mihálik Mihály pivnicai lakosok javára Valent János lalityi lakos ellen 244 korona 76 fillér tőke, ennek 1900. évi december hó 30-ik napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 188 kor. 78 fill. perkoltság követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság letoglalt és 2000 koronára becsült egy Ruston Proctor és társa-féle 6 lóerejű cséplőgép, végrehajtást szenvedett megillető fele része, stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1902. V. 237/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pivnicán Belányi János-féle házban leendő eszközzésére 1902. évi november hó 8-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódásghon, 1902. évi október hó 25-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

ad 6550. sz. kig. 1902.

Pályázati hirdetemény.

Pivnica községben ujonnan rendszeresített II-od szülészeti állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen száz korona évi fizetéssel s a megállapított látogatási díjak élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi november hó 1-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Hódásghon, 1902. október 18-án.

SZEMZŐ KÁROLY,
főszolgabíró.

3-3

7109. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetemény.

Az eddigi pályázók kérvényének fentartása mellett a vajszka-bogyáni körjegyzőségben üresedésben lévő segédjegyzői állásra a pályázati határidőt **f. évi november hó 15-ig** meghosszabbítom s felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket fenti határidőre annál is inkább adják be nálam, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Szláv nyelv tudása megkívánatik.
Hódásghon, 1902. október 22-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3-2

7058. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetemény.

Hódásghai járáshoz tartozó Déronya községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek; felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 10-ig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása előleges havi részletekben fizetendő 800 korona.
Hódásgh, 1902. október 20.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3-3

Hirdetés.

Alulírott közhírré teszem, hogy Ujvidéken, a futtaki-utcában levő 102. számú, tehermentes **emeletes házat** szabad kézből 52.000 koronáért eladom. Bővebb felvilágosítást nyújt: Ujvidék, 1902. október 23-án

Mihájlovits Kornél,
tulajdonos.

3-2

11/63-1902.

KIHÍRODÁS.

A sztanisicsi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Martin József, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) földmívelési napszámos, lakóhelye Sztanisics, Bréka (Bosznia), születési helye Sztanisics, ideje 1878. évi május hó 15-ik napja s a ki Martin Mátyás és neje született Mehler Éva sztanisicsi szülők törvényes fia.

2. Umstätter Magdolna, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) kovácsmester háztartásában kisegítő csatlátag, lakóhelye Sztanisics, születési helye Sztanisics, ideje 1883. évi január hó 24-ik napja s aki Umstätter István és neje született Heinrich Teréz sztanisicsi szülők törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívotnak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesénél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljáróságánál (illetve anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Sztanisicson és a „Bácska” c. újságban. Kelt Sztanisicson, 1902. évi október hó 27-en.

Antunits József,
anyakönyvvezető-helyettes.

1796. kig. 1902.

Pályázati hirdetemény.

Alulírott községi elöljáróság, leköszönés folytán üresedésbe jött két gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Felhívotnak mindazok, kik ez állásokat elnyerni óhajtják, hogy a kellőleg felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 15-ig** az ujvidéki járási főszolgabíró urnál nyújtsák be.

Egy-egy állással 440 korona évi fizetés van összekötve utólagos havi részletekben.

A ruházatot a rendőr, a felszerelést a község adja.

Kiszács, 1902. október 28.

Wodring Ágoston, Kardelisz Pál,
jegyző. 2-1 bíró.

2417. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetemény.

A hódásghai kir. járásbíróóság mint telek-nyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kubinyecz György pivnicai lakos végrehajtónak Kubinyecz Andrásné Csinesurák Zsuzsa pivnicai lakos végrehajtást szenvedő elleni 929 kor. 42 fill. tőkeköveteles és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíróóság) területén lévő, Pivnica községében fekvő, a pivnicai 1318. számú tkvben A. I. 3. sorsz. alatt foglalt Kubinyecz Andrásné szül. Csinesurák Zsuzsa nevében álló (928-929/b) hr. sz. beltelekre és a rajta épült 648/b ö. i. sz. házra az árverést 896 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi november hó 26-ik napján délután 2 órakor Pivnica községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 89 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál, 1902. évi szeptember hó 17-én.

Szabó Imre,
kir. járásbíró.

Törvényesen engedélyezett végeladás.

kalap- és úri-divat áruháza

ENGUSZ JÓZSEF

ZOMBORBAN

Sztojkovits-féle házban

kalap- és úri-divat áruháza

Az összes raktáron levő úri-divat:

ingek, nyakkendők, harisnyák, keztyűk, gallérok, kézelők, zsebkendők, kalapok, téli alsóruhák,
sárcipők (galocsnik)

az üzlet felosztása miatt minden elfogadható árak mellett

végeladom.

Számos látogatást kér

ENGUSZ JÓZSEF,

kalap- és úri-divat áruháza Zomborban (Sztojkovits-féle házban).

Egy

Molnár-féle veszélymentes 1 évig használt

acetelin gázfejlesztő-gép

20 lángnak megfelelő világítással, egy nagyobb gép beszerzése miatt, jótállás mellett azonnal eladó. 6-3

Bővebbet **Lukits Gyulánál**, Dreher Antal serraktárában, Zomborban.

1203. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Plávna községben üresedésben lévő rendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik, s felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy kérvényeiket **folyó évi november 1-ig** a község elöljáróságánál nyujtsák be.

A rendőr fizetése 400 korona, mely a községi pénztárból lesz havi utólagos részletekben kifizetve.

Az előirt egyenruhát a rendőr maga, a felszerelést a község tartozik beszerezni.

Plávnán, 1902. évi október hó 20-án.

3-3

Az előjáróság.

5963/902. sz.

PÁLYÁZAT.

Ó-Soóvé, Uj-Soóvé, Deszpot-Szt.-Iván és Kulpin községekből álló Ó-Soóvé község lakhelylyel bíró körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás évi előleges havi részletekben fizetendő évi 1500 korona fizetés, valamint az egészségileg megállapítandó látogatási díjjal van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 20-ig** nálam nyujtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ujvidék, 1902. évi október hó 23-án.

3-2

MEZEY IMRE,
főszolgabíró.

938. szám.

kig. 1902.

HIRDETMÉNY.

Wekerlefalván a községi írnoiki (segédjegyzői) állás előléptetés folytán **folyó év november hó 1-től** kezdve megüresedik, miért is arra előzetes pályázatot hirdetünk.

Fizetése 700 korona; ezenkívül egy csekély mellékjövedelem s 40 korona anyakönyvvezető helyettesi tiszteletdíj. Szaktanfolyamot végzett egyének előnyben részesíttetnek.

Kellőleg okmányolt s a német nyelv bírását is igazoló kérvények alulirt előjárósághoz intézendők.

Wekerlefalván, 1902. évi október hó 22-én.

3-2

Elöljáróság.

5214/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bács-almási járáshoz tartozó Tataháza községben megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása: Évi készpénzfizetés 168 kor. 35 pozsonyi mérő buza váltására 240 kor. Egyébb természetbeni járandóságok váltására 357 kor. 80 fill. 6 öl kemény tűzifa természetben. Szabad lakás, szérűskert és $\frac{3}{4}$ telekfeld haszonélvezete, mely föld adóját a jegyző fizeti. Magánmunkálatok után a megyei szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtnak, hogy szabályosan felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi november hó 16-ig** nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Bács Almás, 1902. évi október hó 20-án.

2-2

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

7022. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Rác-Militics, Filipova, Karavukova községekből álló körállatorvosi állásra Rác-Militics székhelylyel pályázatot nyitok. Az állással 1200 kor. fizetés, a községekkel egyezés útján kötött látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve.

A községek apaállat gyógyításáért, valamint a tavaszi állat orvosi szemléért külön díjazás nem jár.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám **1902. évi december hó 10-ig** nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Hódságh, 1902. október 20.

3-2

SZEMZŐ KÁROLY,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Karavukova község elöljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a Karavukova község határában gyakorolható vadászati jogot 6 egymásután következő évekre vagyis 1903. évi január hó 1-ső napjától kezdve egész 1908. évi december hó 31-ig terjedő időre **folyó évi december hó 6-ik napján d. u. 3 órakor** Karavukova község házában nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Karavukova, 1902. október 21-én.

Rumbach Mihály, **Nettinger József,**
jegyző. 3-2 bíró.